

Секційний напрямок: Фінанси та податкова політика

Аразов Я. Б.

студент, кафедра фінансів

Національний університет харчових технологій,

м. Київ, Україна

І. П. Ситник

к.т.н., доцент кафедри фінансів

Національного університету харчових технологій

м. Київ, Україна

ВПЛИВ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ НА ДІЛОВУ АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

В Україні відбуваються кардинальні перетворення в соціально-економічній сфері, де значна увага приділяється створенню ефективної системи оподаткування. Податкова та бюджетна політика – головна складова процесу соціально-економічного розвитку країни і будь-якого підприємства зокрема.

Податки – складна і надзвичайно впливова на всі економічні явища та процеси фінансова категорія. Це обов'язковий елемент економічної системи держави незалежно від того, яку модель економічного розвитку вона обирає. Відсутність податків паралізує фінансову систему держави в цілому, робить її недієздатною і в кінцевому підсумку – позбавленою будь-якого сенсу.

Наукове забезпечення побудови теоретичної моделі податкової системи, крім дослідження сутності і змісту категорії податків як своєї вирішальної передумови, передбачає визначення принципів, на яких має будуватися податкова система та основних критеріїв оцінювання ефективності цієї системи. У свою чергу вона є сукупністю податків, зборів та інших платежів, що стягуються у встановленому законом порядку з платників – юридичних та фізичних осіб, і функціонування якої є результатом прояву дій держави у сфері встановлення, правового оформлення та організації збору податків і податкових платежів [1] .

Податкова система будь-якої держави відображає поєднання об'єктивних та суб'єктивних засад, які стосуються бюджетної сфери з одного боку і простоти і ефективності ведення бізнесу з іншого. Знайти компромісне поєднання цих характеристик - одне з ключових завдань, які стоять перед податковою системою кожної сучасної держави.

Довгий історичний шлях розвитку, який пройшли податкові системи різних країн, накопичення знань та їх осмислення вченими і практиками збагатили міжнародний досвід визначенням нових правил, принципів, вимог, реалізація яких дає змогу найбільш повно досягти поставленої мети в конкретних умовах. Зокрема, при побудові сучасної податкової системи США, здійсненої у 80-ті рр. XX ст., були закладені такі принципи: справедливість по вертикалі (податок відповідає матеріальним можливостям платника податків); справедливість по горизонталі (використання єдиної податкової ставки для одних і тих самих доходів); ефективність (можливості до економічного зростання та розвитку підприємництва); нейтральність (незалежність від сфер інвестиційних вкладень); простота (у підрахунку, доступності та розумінні).

Світова фінансова наука сформувала принципи, які визначають науковий підхід до характеристики внутрішньої сутності і суспільного призначення податкової системи. Це принципи вигоди та адміністративної зручності, принцип платоспроможності, принцип визначальної бази [3] .

Податкова система України зазнає постійних змін і перетворень. Останній етап становлення та розвитку податкової системи України почався у 2010 році. Він характеризувався активним намаганням створити сучасний прогресивний Податковий кодекс. На нашу думку, його прийняття і подальше вдосконалення необхідно розглядати як позитивне явище, оскільки він надає загальні перспективи до розвитку підприємств будь-якої галузі народного господарства і зокрема буде сприяти покращенню їх ділової активності.

Внаслідок прийняття Податкового кодексу було скасовано велику низку Законів України, які на протязі багатьох років регулювали оподаткування і слугували об'єктом критики та вдосконалення. Ми вважаємо, що Податковий

кодекс повістю не вирішив усіх питань вдосконалення та розвитку системи оподаткування в Україні, але він започаткував подальший прогресивний розвиток оподаткування, який буде позитивно впливати на діяльність підприємств країни.

Сьогодні продовжується реформування податкової системи України. Зокрема стратегічними цілями, завданнями та принципами податкової реформи проголошено: підвищення темпів економічного зростання; зміцнення позицій вітчизняного бізнесу в міжнародній конкурентній боротьбі за рахунок зменшення частки податків у витратах; створення сприятливих фіскальних умов для залучення прямих іноземних інвестицій, активізації інвестиційної діяльності всередині країни; скорочення витрат платників на нарахування і сплату податків та держави на їх адміністрування; покращення позицій України у глобальному рейтингу простоти ведення бізнесу за показником “сплата податків”; забезпечення раціонального використання природних ресурсів, зниження енерго- та ресурсомісткості виробництва, поліпшення екологічної ситуації, формування податкових стимулів, спрямованих на зниження рівня споживання алкогольних напоїв і тютюнових виробів; створення фіскальних умов для легалізації доходів; формування свідомого і відповідального ставлення платників податків до виконання своїх податкових зобов'язань, забезпечення суттєвого зменшення масштабів ухилення від податків; подальше наближення податкового законодавства України до законодавства ЄС відповідно до перспектив поглиблення економічної інтеграції з Європейськими співтовариствами; демократизація податкової служби, встановлення рівноправних відносин між платниками податків і податковими органами [2].

Такий перелік задекларованих змін і прагнень безперечно матиме позитивний вплив на фінансово-економічний розвиток підприємства і зокрема на його ділову активність.

Література:

1. Основні положення законодавства Європейського Союзу щодо визначення та оподаткування малих та середніх підприємств. [Електронний ресурс]. - Режим доступу. - <http://www.tax.vsem.com.ua/embed/opodatkyvanna.doc>.
2. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р., № 2755-УІ. [Електронний ресурс]. - Режим доступу. - <http://www.rada.gov.ua>.
3. Податкова система: Навч. посібник / За ред. І.О. Лютого. – К.: ЦУЛ, 2009.– 456 с.